A°. 1830. No. 129.

BREDASCHE COURANT.

Staats-, Letterkundig-, en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag den 31 October.

NEDERLANDEN.

Breda, den 30sten October.

Particuliere tijdingen melden ons, dat men te Delfzijl toebereidselen maakte om vreemde troepen (denkelijk Hanoveranen) te ontvangen; ook had een kofschipper, welke onlangs uit *St. Petersburg* gezeild is, de tijding medegebragt, dat men aldaar bezig was, om eene transport-vloot bijeen te zamelen, ten einde een legerkorps naar de Nederlanden over te voeren; — bereids was men bezig, oorlogsbehoeften in te laden. — Zoo deze tijdingen, benevens het op onze grenzen trekken van Pruissische troepen, zich bevestigen, dan zullen wij weldra vrijer ademen, en eene gelukkiger toekomst kunnen te gemoet zien.

— Tijdingen uit Antwerpen ontvangen melden ons, dat, op den 28ste des avonds, de stad op 12 plaatsen te gelijk brandde. De kleine werf, waarin de opstandelingen zich reeds gevestigd hadden, was door het algemeen depot der landmagt hernomen en de vijand uit dezelve met de bajonet verdreven. Van deze gelegenheid had onze genie gebruik gemaakt, om de loots, waarin voor een half millioen constructie-hout bewaard werd, in brand te steeken, ten einde den vijand van deze kostbare hulpbron te beroven. In vier uren tijds had de generaal *Chassé* 155 bommen van 50 ☐ steen in de stad geworpen, en had gezegd, deze vermaning te zullen herhalen, indien hij nog vijandelijke voornemens in de stad bemerkte. De kolonel van de genie *van der Wijck* is, met den majoor *van de Polder*, uit Antwerpen naar 's Gravenhage vertrokken, om Zijne Majesteit van het gebeurde aldaar verslag te geven, en zoo mede zeer eene capitulatie voor te leggen, die de muiter *Kessels* aan den generaal *Chassé* had voorgeslagen. De muiters hadden dienzelfden dag pogingen aangewend, om zich van onze oorlogschepen meester te maken; doch deze eerste poging is hen zoo kwalijk bekomen, dat zij zich voor de tweede keer nog eens zullen bedenken. Moedig wapperde onze vlag, midden in den kruiddamp onzer schepen, en ongeschonden waaide dezelve, toen de wind, na een langdurig gevecht, de kruidnevelen had doen verdwijnen. — Ofschoon deze treurtooneelen, als mensch gesproken, ons diep hebben getroffen, zoo kunnen wij echter niet nalaten, te mogen gelooven, de zekerheid te hebben, dat de aangedane hoon niet ongestraft is gebleven; onze zeehelden hebben slechts hunne tanden laten zien; wee den *muiters* wanneer zij eens gaan *doorbijten!!*

P. S. Op het oogenblik loopt hier het gerucht, dat de Brusselaars en Leuvenaars gedeeltelijk reeds Antwerpen weder hebben verlaten.

— Heden ziet het licht een koninklijk besluit van den 28sten dezer, waarbij bepaald wordt de verlegging der linien van toezigt op in- uit- en doorvoer aan de zuidelijke grenzen en tot het intrekken van verleende turksche passen, voor schepen, te huis behoorende in de Zuidelijke provincien. Volgens het eerste artikel van dat besluit, worden de linien van toezigt op den in- en uitvoer, in de Zuidelijke provincien, tegen over het grondgebied hebbende bestaan, gevestigd op de afscheiding tusschen de gemelde en de getrouw gebleevene provincien.

— De geniusdinder begint voor ons vaderland meer en meer op te schemeren. De Brusselaren beginnen beducht te worden. Immers in eenen brief uit Brussel van den 20sten, in het fransch ministerieel avond-blad geplaatst, wordt gelezen, dat men aldaar zeer in verlegenheid is ten aanzien der aanstaande regering. Nog wordt in dien brief gelezen, dat een diplomatiek persoon, die door Rusland en Engeland aan het provisioneel bestuur gezonden was, hetzelve zou berigt hebben, dat de vier groote mogendheden, Engeland, Ruslang, Oostenrijk en Pruissen, vast besloten hadden, het traktaat van 1814, betrekkelijk de onschendbaarheid van het Koningrijk der Nederlanden, te handhaven. Oostenrijk en Pruissen zouden, volgens dien zelfden brief, zich gereed maken, om op Belgisch grondgebied te rukken, terwijl Engeland, tot dat zelfde einde, een eskader van etlijke stoomboten en eenige Schotsche regementen zoude leveren.

— Ook de toon van den *Courrier des Pays-Bas* schijnt eenigzins lager gestemd te wezen. In deszelfs nommer van den 21sten Oct. wordt de volgende zinsnede gevonden:

» De wezenlijke moeijelijkheden van onzen toestand vermeerderen van dag tot dag; het openbaar vertrouwen is verdwenen, alle handelzaken staan geheel stil: de fabrijken zijn gesloten; de rijkelijk en vermogende ingezetenen worden met bankbreuk en armoede bedreigd; de lagere klassen des volks hebben geen werk, en zien niets dan ellende te gemoet. De naderende winter zal voor ons met eenen overtogt over de Beresina gelijk staan. Thans troosten ons de toeverwoorden vrijheid en vaderland nog; misschien zullen deze woorden over eene maand met rust en brood gelijkluidend zijn."

— Daar de correspondentie met Frankrijk, door de onlusten in België, zoo goed als afgebroken is, moeten wij het voor een geluk aanzien, eens een Fransch nieuwsblad in handen te krijgen. Zoo ontvingen wij dan heden de *Gazette de France*; daar dezelve echter van den 22sten en aldus acht dagen oud is, zoo kan men ligtelijk nagaan, dat er geene andere tijdingen in te vinden zijn, dan reeds langs andere wegen bekende, onder welke de voornaamste [illegible] herstellen, der rust in Parijs, die ernstig bedreigd moet geweest zijn. Wij zullen onze lezers dan ook niet vermoeijen met hun dat reeds bekende mede te deelen, maar hen alleen opmerkzaam maken op een berigt van tegenwoordig nieuwsblad, welk het zegt, *op den* 19*den*, door den prefekt van het departement du Nord, per telegraaf, naar Parijs overgemaakt te zijn, en welk berigt luidt als volgt: » De Belgen bezetten Antwerpen. Geheel België is van Hollandsche troepen vrij."

Overigens bevat dat blad, in deszelfs nommer van den 21sten, het navolgende, hetwelk wij, zoo als wij het in hetzelve vinden, onzen lezers mededeelen:

» De Koning heeft beloofd, dat de misdadige gewezen ministers regtvaardige straf zullen ontvangen, en daarop is het eenigzins rustiger geworden. Intusschen stellen vele geen vertrouwen in den tegenwoordigen staat van zaken. Een aantal vreemdelingen verlaten deze hoofdstad en vele ingezetenen pakken en bergen hunne goederen.

» Aan den *Messager des Chambres*, die beweerd had, dat de laatste onlusten bewerkt waren door personen, die in de dagen van Julij niet gevochten hadden, is een brief medegedeeld, ondertekend » door vrienden des roems en der vrijheid » die verklaren verontwaardigd te zijn, uit het gemelde blad te moeten vernemen, dat de mannen, die aan de dagen van October deel namen, ook niet de helden van Julij zouden geweest zijn. — Wie ziet uit den aard dezer bewegingen niet, dat zij de instelling van eene revolutionnaire magt moeten voorbereiden, welke het heil der nieuwe revolutie zal stellen in het woord, dat sedert eenige dagen in omloop is: « Schavotten te Parijs of oorlog aan den Rijn." Het is merkwaardig, dat de dagbladen thans zoo dikwijls van die leer uitgaan; want de *National* gaf gisteren te kennen, dat oorlog het eenigste redmiddel was; de *Tribune* bewees zulks heden, de *Courrier Français* dreigt de roijalisten en de *Temps* toont hun gequende gezigten."

's Gravenhage, den 29sten October.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Gisteren avond is de Raad van State laat vergaderd geweest.

De leden der Tweede Kamer, welker afdeelingen zich met het onderzoek der financiele ontwerpen van wetten bezig houden, zijn tegen morgen ochtend ten tien ure bijeengeroepen tot het houden van eene bijzondere conferentie. De heer *Pescatore* schijnt naar Luxemburg terug gekeerd te zijn. De afgevaardigden van Luxemburg staan niet vermeld op de officiele lijst van de leden der Kamer.

— Generaal *Willemann* is in den afgeloopen nacht van hier naar Breda vertrokken, zullende aldaar het opper-kommando van den generaal *Gunkel* overnemen.

Een der Commissarissen van politie van Antwerpen, de heer *Klinkhamer*, is alhier aangekomen, hij heeft aldaar alle zijne bezittingen moeten achterlaten.

Eerlang zal een tweede gedeelte onzer schutterij, bedragende circa 400 man, naar Breda vertrekken.

GROOT BRITTANIEN.

London, den 2sten October.

Het Parlement, welks opening men eerst tegen den 2den November wachtende was, is gisteren, door eene, van wege Z. M. daartoe benoemde commissie, geopend geworden. Zoodra er een genoegzaam aantal leden den eed zullen hebben afgelegd, zal Z. M. de redenen ontvouwen, die hem tot het bijeenroepen des Parlements genoopt hebben. Het Lagerhuis heeft sir *Manners Sutton*, welke die waardigheid jaren lang met roem bekleed heeft, tot Orateur of President benoemd.

— De generaal *Mina*, is, met een vrij talrijk korps Spaansche uitgewekenen, uit Frankrijk, op Spaansch grondgebied gerukt. Bij het overtrekken der grenzen heeft hij de navolgende proclamatie uitgevaardigd:

Spanjaarden!

De tijd is gekomen, dat wij, in de oogen der wereld, de waardigheid en edelmoedigheid, die onze natie kenmerkt, hernemen.

Na, in 1823, de, in den oorlog voor de onafhankelijkheid, behaalde lauweren, als mede onze regten vertrapt en vertreden gezien te hebben, hebben nog niets dan rampen, vervolgingen, en zelfs moorden, de Spaansche natie bedroefd. De Spanjaarden zijn slechts door grillen, meestal volgens willekeur en altoos met wreedheid geregeerd geworden.

Wij brengen u het herstel dier plagen, komen slechts, om een einde daaraan te maken en de zonen van een zoo rampzalig land met eenen broederlijken en onverbrekelijken band te vereenigen.

De ondervinding heeft geleerd, dat de pogingen des volks tot het verkrijgen van eene regtmatige vrijheid, van den kant der regeerders, aanleiding tot bovenmatige vervolgingen en onherstelbare daden van onregtvaardigheid hebben gegeven, maar ook, van den anderen kant, dat het verlangen naar buitensporige voorregten en eene overdreven vrijheid, in de eerste plaats wanorde, en ten laatste voorwendsels tot despotismus ten gevolge hebben gehad.

Frankrijk heeft ons juist ter snede een voorbeeld gegeven, waarin hetzelve, in vroeger eeuwen, door Engeland was voorgegaan, van de wijze, om de vernieling van de vrijheid te voorkomen, door dezelve met heldenmoed en eene bewonderenswaardige gematigdheid te verdedigen. Laten wij die groote volken hierin navolgen.

Laten wij hen navolgen in de instellingen, door welke zij geregeerd worden; laten wij, in overeenstemming met deze, ons in harmonie met hen en met de andere constitutionele staten van Europa stellen, zoo zullen wij de twee groote grondslagen van de welvaart der staten, *Vrijheid* en *Orde*, vestigen.

Het spaansche volk, in eene vergadering zijner vertegenwoordigers bijeengekomen, en door de lessen der ondervinding geleid, zal een verbond vestigen, in hetwelk zoo wel de regten van alle Spaanjaarden als de prerogatieven der kroon zullen zijn afgebakend.

De natie zal, door welbesteede en goed ten uitvoer gebragte voorzorgen, de tegenwoordig zoo zeer verstopte bronnen van publieke welvaart weder doen vloeijen, zal de geschillen met Amerika bijleggen, verrigten wat tijd en omstandigheden onvermijdelijk gemaakt hebben, en, ten laatste, aan de vreesselijke verwarring in de publieke hulpmiddelen een einde maken, gelijk ook aan het van het publiek krediet gemaakte misbruik, zoo dat de schuld en andere aangegane contracten geëerbiedigd en heilig nagekeefd zullen worden, welke, tot groote schande voor Europa, tot dus verre miskend en vernietigd zijn.

Aan de natie, in Cortes vergaderd, zal het staan, om over deze en dergelijke gewigtige stoffen te beraadslagen en deswegens te beslissen. Mijne tegenwoordige woorden strekken alleen, om de Spanjaarden aan te moedigen, dat zij met alle magt tot een zoo heilig doel medewerken en het aanbreken van eenen zoo heilrijken dag bespoedigen. Talrijke mijner kameraden, allen met één hart en ziel, en van dezelfde beginselen uitgaande, zullen op onderscheidene punten des Schiereilands werkzaam zijn, en wij allen zullen van de grootste genegenheid ontvangen hen, die zich onder onze banieren zullen scharen, om tot de heilige zaak der vrijheid medewerken, met vergetelheid van al het vroeger gebeurde en van alle vroegere partijschap. Wat degenen aanbelangt, die zich tegen ons zouden mogen verzetten, of ons in het vervolg zouden mogen afvallen, over deze zullen wij spoedige en gestrenge geregtigheid uitoefenen.

Onze zinspreuk is: *Vergetelheid van het verledene; eendragt, vrijheid en orde voor het toekomende!*

Gegeven in het Kamp van Eer, en in vergadering der Spanjaarden, den 9den October 1830.

Francisco Ezroz y Mina.

DUITSCHLAND.

Weenen, den 17den Oct.

Z. K. H. de groothertog van Baden heeft onzen keizer de grootheroglijke badensche orde der Trouw gezonden. Zoo ook hebben de koningen van Saksen en Wurtemburg, bij gelegenheid der kroonning van den aartshertog, keizerlijken kroonprins, tot koning van Hongarije, denzelven de insignien der orden van hunne huizen geschonken.

De nieuw benoemde keizerlijke gezant aan het Napelsche hof is gisteren naar de plaats zijner bestemming vertrokken. Prins *Alois van Lichtenstein*, tot dus verre kommandant in Bohemen, is, in plaats van graaf *Giulai*, tot kommandant van Opper- en Neder-Oostenrijk benoemd.

— De gezamenlijke opbrengst der concerten, welke Madll. *Zontag*, te Warschau, Moskou en Petersburg gegeven heeft, beloopen, behalve de kostbaarheden, die zij ten geschenke ontvangen heeft, over de 50,000 daalders.

DENEMARKEN.

Koppenhagen, den 10den October.

Het gerucht der ontdekking van Oost-Groenland bevestigt zich. Het verhaal van kapitein *Graae*, die, van het Zuiden, langs de kust, tot den 62sten graad noorder breedte is doorgedrongen, zal binnen kort officiëel worden in druk gegeven.

TURKIJE.

Konstantinopel, den 27 September.

De nieuwe fransche koning is thans ook door ons gouvernement erkend geworden.

— Volgens berigten uit Varna, is het Russische leger, aangezien er weder een termijn van betaling door de Porte afgelost is, op den 22sten dezer, van daar vertrokken, zullende deszelfs terugmarsch over Silistrie en Jassy nemen.

AAN DE REDACTIE DER BREDASCHE COURANT.

Arnhem, 28 October 1830.

Daar de Bredasche Courant, zoo algemeen gelezen, eenige namen vermeld van de zich aangeboden hebbende vrijwillige schutters te Arnhem, *selfs met bijvoeging van al, wat die aanbiedingen eenigzins verdienstelijk maken kan*, en de heer L. N. van Randwijck onder de zoodanigen niet is opgenomd, wordt mijnheer de Redacteur verzocht, de goedheid te hebben, dit artikel in zijn eerst uitkomend no. te plaatsen.

De graaf van Randwijck, *onder de jaren van eenige dienstelijkheid tot schutterlijken dienst en eenig kind eener weduwe*, is een van *de eersten* geweest, om als gemeen vrijwillig schutter dienst te nemen, heeft als zoodanig de exercitien bijgewoond, en zal ook, met de kern-compagnie onder bevel van den kapitein baron van Isendoorn, die, *hoezeer gehuwd* en *vader*, zich daartoe vrijwillig heeft aangeboden, den 2den November aanstaanden, uittrekken.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.